

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

[18]

SARDAR PATEL UNIVERSITY, V.V.NAGAR

B.A. (MASS COMMUNICATION AND JOURNALISM)

SEMESTER - 2

Time: 10:00 to 01:00 PM

Date: 02.04.2018, Monday

UA02CJMC01: આઝાદી પછીનું ગુજરાતી પત્રકારત્વ

Marks:

70

પ્રશ્ન 1 નીચેના પ્રશ્નોમાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.

14

1. કટોકટીના કડક અમલ માટે કયા નેતાને માહિતી પ્રસારણ મંત્રી બનાવવામાં આવ્યા?
ક) આઈ. કે. ગુજરાલ ખ) વી. સી. શુક્લ ગ) સંજય ગાંધી
2. ગુજરાતીમાં સૌથી લાંબા સમય સુધી કંટારલેખનનો વિક્રમ સર્જનાર લેખક કોણ?
ક) વિનોદ ભટ્ટ ખ) બકુલ ત્રિપાઠી ગ) તારક મહેતા
3. કટોકટી વખતે 'ભૂમિપુત્ર'ના તંત્રી કોણ હતા?
ક) વિષ્ણુ પંડ્યા ખ) પ્રકાશ ન. શાહ ગ) યુનીભાઈ વૈદ્ય
4. બુધવારની અર્ધસાપ્તાહિક પૂર્તિની શરૂઆત કયા અખબારે કરી?
ક) સંદેશ ખ) ગુજરાત સમાચાર ગ) ગુજરાતી ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા
5. શહેરીવિસ્તારની વહીવટી સંસ્થા કઈ?
ક) મ્યુનિસિપાલિટી ખ) ગામ પંચાયત ગ) તાલુકા પંચાયત
6. પત્રકારત્વના વ્યવસાયિકરણ માટે કઈ ઘટનાને નિર્ણાયક ગણી શકાય?
ક) આર્થિક ઉદારીકરણ ખ) નોટબંધી ગ) રામ જન્મભૂમિ આંદોલન
7. પત્રકાર આચારસંહિતાના પાલન માટે કઈ રીતે બંધાયેલો છે?
ક) બંધારણીય રીતે. ખ) ઉપરીના આદેશથી. ગ) નૈતિક જવાબદારી
8. કઈ બાબતને સમાચારપત્રોમાં વ્યવસાયિકરણનું પરિણામ કહી શકાય નહીં?
ક) તંત્રી કરતા માલિકનું વર્ચસ્વ વધ્યું. ખ) સમાચાર કરતા જાહેરખબરો પર વધુ ભાર મૂકાયો.
ગ) પત્રકારો માટેની સુવિધાઓમાં વધારો થયો.
9. સમાજ સુધારણા અંગે મુંબઈ સમાચારનું વલણ કેવું હતું?
ક) મધ્યમમાર્ગી ખ) પ્રથમ માર્ગી ગ) અંતિમવાદી
10. સાંજના દૈનિક તરીકે 'જન્મભૂમી'નો આરંભ કયાંથી થયો? ક્યારે:
ક) દિલ્હીમાં, ૯/ ૬/ ૧૯૩૪ ખ) મુંબઈમાંથી ૯/ ૬/ ૧૯૩૪ ગ) રાજકોટ ૬/ ૯/ ૧૯૩૪
11. જામનગરથી પ્રગટ થતું પ્રાદેશિક અખબાર કયું?
ક) નોબત ખ) નોબલ ગ) શોબત
12. અમદાવાદ પછી કયા શહેરોમાં 'દિવ્યભાસ્કર'ની આવૃત્તિ શરૂ થઈ?
ક) સુરત અને વડોદરા ખ) સુરત અને રાજકોટ ગ) ભુજ અને જામનગર

1

(P.T.O.)

13. 'સમકાલીન'નો પ્રથમ અંક ક્યારે પ્રગટ થયો હતો?

ક) ૧૪/ ૧૨/ ૧૮૮૮ ખ) ૧૪/ ૦૧/ ૧૯૮૪ ગ) ૯/ ૫/ ૧૯૮૪

14. 'નવગુજરાત સમય' ક્યારે શરૂ થયું?

ક) જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ ખ) એપ્રિલ ૨૦૧૬ ગ) નવેમ્બર ૨૦૧૪

પ્રશ્ન 2 કયાં ગુજરાતી સામયિકોએ કટોકટી સામેની લડતમાં મહત્ત્વનો ભાગ ભજવ્યો? સામયિકો અને તેના સંપાદકોની કટોકટીવિરોધી લડત વિશે વિસ્તારથી જણાવો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો

1. ઉદારીકરણ અને પ્રસાર માધ્યમો
2. ગુજરાતી 'ઝાંઝમસ ઓફ ઇન્ડિયા' અને ગુજરાતી 'ઇન્ડિયા ટુડે'

પ્રશ્ન 3 ગુજરાતમાં 'દિવ્ય ભાસ્કર'ના આગમન પછી ગુજરાતી પત્રકારત્વમાં આવેલા પરિવર્તનો વર્ણવો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો

1. મુંબઈના અખબારોની વિશેષતાઓ વર્ણવો.
2. કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજીની અખબારો પર અસર

પ્રશ્ન 4 ગુજરાતી પત્રકારત્વમાં સ્પર્ધાના ઉદયથી વાચક અને ગ્રાહકને થયેલા લાભાલાભ વર્ણવો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો

1. કટોકટી અને માધ્યમો
2. પત્રકારત્વમાં વ્યવસાયિકરણ

પ્રશ્ન 5 આચારસંહિતા એટલે શું? પત્રકારત્વમાં આચારસંહિતાની અનિવાર્યતા અને તેની પડતી વિશેષ ઉદાહરણ સહિત જણાવો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો

1. પત્રકાર તરીકે વ્યવસાયીકરણને મૂલવો.
2. પત્રકાર તરીકે આચારસંહિતાના પાલન માટે બાબતો ધ્યાનમાં લેવાની બાબતો